

Consideratie, Overgelevert by de Heeren Bewinthebberen van de Oost-Indische Compagnie. Aen de Edele Groot-Mogende Heeren Staten van Hollant ende West-Vrieslant, Waeromme het voor de selve Compagnie onmogelick ende ondienstigh is, om de West-Indische Compagnie te treden in handelinghe, om beyde onder een Octroy ende Societeyt gebracht te worden.

<https://hdl.handle.net/20.500.14918/461972>

1644.
K.B. 5115

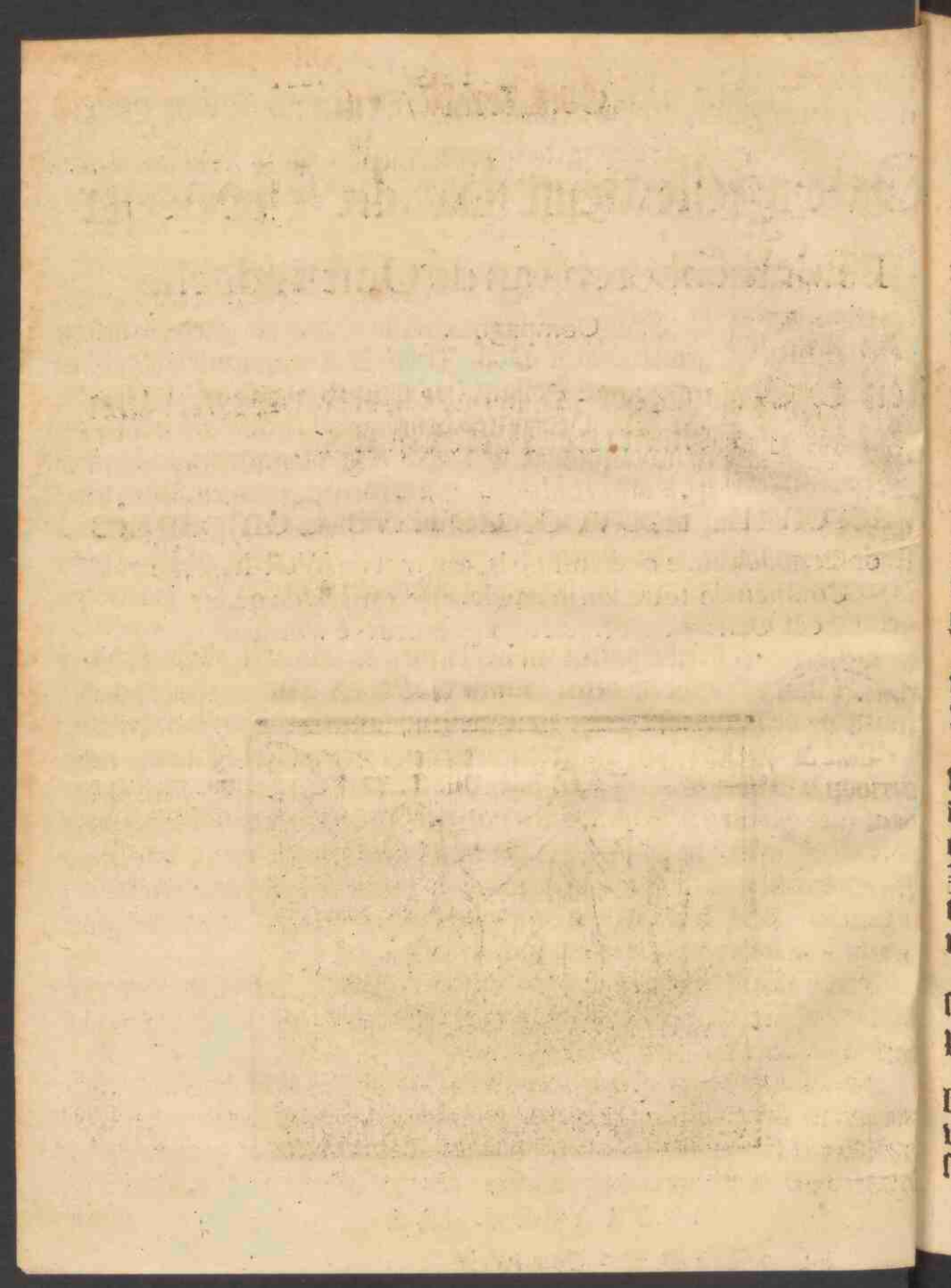
Overgelevert by de Heeren
Bewinthebberen van de Oost-Indische
Compagnie.

Aen de Edele Groot - Mogende Heeren Staten van
Hollant ende West-Indiant/

Waeromme het voor de selve Compagnie
onmogelick ende ondienstigh is, om met de West-Indische
Compagnie tetreden in handelinge, om beyde onder
een Oefroy ende Societeyt gebracht te worden.

5115

Copie van de Consideratien overgele- vert by de Bewinthebberen van de Oost-Indische Com- pagnie.

Edele Groot Mogende Heeren,

De Bewinthebberen van de Generale Nederlantsche geotropeerde Oost-Indische Compagnie/ in de Cameren van Holland/ ende West-Vriesslant/ by W. Ed. Gz. Mo. Gedeputeerdens/ gelast sijnde/ om in dese tegenwoordige W. Ed. Gz. Mo. vergaderinge/ schriftelijck over te gheven/ hare redenen/ ende consideratien/ waeronne voor de voorsz Compagnie onmogelijck/ ende ondienstigh wesen soude/ met de geotropeerde West-Indische Compagnie te treden in handelinghe/ omme beyde onder een Octroy/ en Societeit gebracht te werden.

Hebben niet in ghebrecke willen blijven W. Ed. Gz. Mo. bevelen naer te komen: ende by desen (omme W. Ed. G. Mo. en hare hoogwichtige besoigne niet lange op te houden) sommierlick te vertounen.

Dat de saecken van de gerequireerdens in de Oost-Indien/ naer verloop van over de 40 Jaren/door vele stribbelingen ende tegenspoeden/ met grooten arbeit/ verlies van goet en bloet (door Godes seggen) eyndelijck gebracht sijnde/ tot het eerste ooghmerck van de gemeyne Participanten in de voorsz Compagnie/ namentlijck/ de Negotie ofte handel/ de welcke door de continuerende Oorlogen/ te vooren ghenoechsaem onder de voet/ en desperaet lach.

Sulcx dat sy nu hare Retour-schepen behouden varende/ jaerlijcx soo vele Coopmanschappen van daer bekomen/ als in Europa niet profijt verteert konnen werden.

So meenen nu de Gerequireerdens/ dat nu den tijdt voor hun ghehooren is/ om in dese loslijcke/ nu gestabilieerde/ ende voor het gemeen welbaren deser landen langh verwachte handelinghe te continueren/ sonder haer op eenige andere insichte: buypen hun limiten daer van te

laten diverteren. Maer dat hun eenlijck incumbereet goede zorghe te dragen/omme 't gunt sy niet soo veel goet en bloet geconquesteert hebben te mogen behouden.

Ende seggen derhalven/met behoorlijcke eerbiedicheyt/dat sy Gerequireerdens / niet en sijn gequalificeert / omme niet permant in conferentie te komen/ en voorlagen te hoozen van een sake/het geheel welvaren van de gemeyne Participanten in de Compagnie betreffende: omme van de selver Capitalen tot een ander eynde/als die originelijck ingheleyt sijn / te mogen disponeren / ende met anderen ghemeyn te maerken.

Want ghelijck tot alle vereenigingen ofte societeyten notoirlijck wert gerequireert/ een onderlinghe toestemminge/ ofte bewillinginghe van parteyen / byten welcken geen contract ofte accoord ghemaect/ ofte voltrocken kan worden.

Soo souden alle de Participanten (soo wel uytheemsche / als ingesetenen van dese staet) op sodanighe saecke van gewichte alwooren gehoozt moeten werden/ ende de gerequireerdens daer toe last geven/omme daer inne te consenteren.

't Welck so verre van daer is / dat verscheide notable Participanten / niet alleen van Amsterdam / maer oock in andere Steden meer/ alreede verklaren / dat sy tot sodanighe Combinatie / hoe schoon de selve haer oock voorghedraghen / ende opghesponckt mochte werden/ gantsch niet ghenegen sijn / ofte oock eenige de minste genegenheyt daer toe inimmermeer krijgen sullen : ende waer upt dan oock de onmogelijckheyt van dien genoegh begrepen kan worden.

Wt de voorszreven onmogelijckheyt/ volghet mede de ondienstigheid van sodanige combinatie / daer inne bestaende / dat het Capitael van de Compagnie/ 't welck tot den Oost-Indischen handel gherequireert wert / sodanich is geproportioneert / dat daer van tot gheen ander eynde / als in de negotie yets geimployeert kan werden.

Sonder dat hier tegens doet/dat de voorszreven Compagnie haer Capitael soude konnen vergrooten/ alsoo vermeerderingh van Capitael haer niet verstrecken/ maer verdwacken soude/ want meer Capitael hebbende/ de Participanten oock meerder souden sijn: ende consequente

quentelijck/omnie ober meerder Capitael afgiften te doen/ook meer-
der gelt van nooden wesen soude.

Soo blijkt mede ende is waerachtigh dat/omnie den Oost-Indi-
schen handel / naer behooren waer te nemen) geen meerder Capitael
van de Participanten daer van noode is.

Alfoo nu eenighe jaren naer malkanderen soo veel ende meer Indi-
sche Retouren hier te Lande ober ghebracht sijn / als in Europa met
profijt gedibiteert en geconsumeert konnen werden.

Wilmen seggen dat door de combinatie van beyde dese Compagnie
d'Oost-Indische door de Oorlogen ende Commerciën noch meerder
profijt souden doen; daer op dient dat de requireerdens/ de Oorloghe
(haer vele miljoenen gekost hebbende) nu moede ende niet genegen sijn
van haer Capitael/ op pets so onseker als d'Oorloge sijnde (gelijck al
de Werelt bekennt is) te abontueren. Maer (soo veel doenlijck is) in
brede haven handel te blijven possideren.

Iae houden de Gerequireerdens voorzeker / by aldien beyde de
Compagnien voornemt (als sulck al geschieden conde) op hoedanige
ooghschijnelijcke favorable conditiën / t selve oock voorgefelt mochte
worden/te samen geconbineert wierden/d'Oost-Indische Compagnie
eer lange/niet alleen buyten posture/van hare handel in Oost-Indien
gheraecken / maer soodanigh van middelen ende vermogen verballen
soude/ dat t selve namaels niet reparabel soude sijn.

Mits welcken de voorszeyden requireerdens vertrouwen dat V. Ed.
Gz. Mo. siende op de jegenwoordige constitute ende sekerheyt van de
Oost-Indische Compagnie / de welcke met soo vele periculen verlies
van goet en bloet gebracht is in den stant/ daer die nu Godt lof is/niet
en sullen goet vinden/de selve eenichsins te verswacken (gelijck met sul-
ke combinatie nootsaekelijck gheschieden soude) maer haer Octroy/
(ghelijck voor desen) onder de directie van de gerequireerdens te con-
tinueren.

t Welck sy midtsdesen van V. Ed. Gz. Mo. seer onderdanighlijck
ende gedienstelijck versoekende sijn / ende dat V. Ed. Gz. Mo. daer
toe oock gelast ende geauthoriseert mogen werden/

t Welck doende, &c.

Aen de Ed. Mog. Heeren, de Heeren gedeputeerde Leden van de Gr. Mo. Heeren Staten van Hollandt en West-Vrieslandt.

Edele Mogende Heeren,

De Gecommitteerde Gewinthebberen van de Oost-Indische Compagnie / op gisteren ontfangen hebbende het naerder bericht van de West-Indische Compagnie / op Donderdach voorszeden / W. Ed. Mo. over behandicht / seggen alsnoch onder behoorlijke reberentie / gelijk sy Saterdach voorszeden oock gedaen hebben : dat sy achtervolgende de last van hare principalen / persisteren by de redenen van onmogelijckheyt / ende ondiensticheydt in haren geschrifte aen W. Ed. Mo. op den 26 Januarii jongst overgegeven / sommierlijck gededuceert / sonder dat sy uyt de voornoemde deductie van de West-Indische Compagnie kunnen aen-nemen eenighe redenen / de welcke pemandt van de Participanten soude kunnen bewegen om van ander gevoelen te sijn.

Verklaren wijsders / dat het voornoemde hare geschrifte niet voorszeden raet / niet alleen in de Cameren van Hollandt ende West-Vrieslandt / hare principalen / eenparigh ghearresteert / ende in onveranderlijke resolutie / principelijck in dit point van de voorszreven vereeninghe van beyde de Compagnien genomen is.

Maer dat 't selve aen de Camer van Zeelandt mede ghecommuniceert / ende aldaer geapprobeert is. Ghelijck de Gecommitteerde weghen de voorszreven Cameren jegenwoordich alhier / tot de bevoorzieninghe van 't Octroy sijnde / verklaren / die hem daer mede confirmeren.

Ende daer uyt dan blijckende van de last / de welcke de Gecommitteerden van de Oost-Indische Compagnie / alreede van de respectieve Cameren hare principalen hebben.

So is notoir dat een vergaderinge van de xvij. welcke Gecommitteerden aen de last van hare principalen ghebonden sijn / desen last
niet

niet souden konnen veranderen / ende midtsdien de conbortatie van de selve op dit point oock onnoodigh soude wesen.

Mits welcken de Gecommitteerden van de Oost-Indische Compagnie / siende dat die van de West-Indische Compagnie niet ophouden de Regeringe van 't Lant hier ober meer ende meer moeyelijck te vallen / sulcx datmen daer van al blauwe boeckens begint upt te geven.

Soo werden sy achtervolgende de voornoemde last van hare principalen ghenootsaecht voor U. Ed. Mo. alhier ronde verklaringhe te doen / dat sy gheen genegentheyt hebben / ofte nimmermeer krijghen sullen / omme tot soodanige combinatie te verstaen / als de welcke nootlaeckelijck de rupne van hare Compagnie mede brengen soude.

Ende derhalven reberentelijck versoeckende / dat U. Ed. Mo. dese laecke / en incident / op de continuatie van haer Octroy als desperaet gheheel ter sijde stellende / met hare wijze advijzen / de ghemelte continuatie ghelieven te helpen faciliteren / op dat de Compagnie niet langer in onseckerheydt ghehouden werde / tot groote schade van de ghemeyne Participanten / welcke hare Capitalen by langer uptstel nootlaeckelijck sullen komen te lijden /

't Welck doende, &c.

